

RÓMOVIA UŽSKEJ STOLICE V ROKU 1768 (SONDA DO PROBLEMATIKY)¹

Vavrínec ŽEŇUCH

Abstract: *The Roma people in the Ung county in the year 1768 (a probe into the issue)* The issue concerning the history of the Roma people is different from the other fields of a research. The Roma live to this day at the territory of the Ung county and their history can be detailly depicted only from the 18th century. With the help of the probe method, we examined the basic information about the Roma community around the year 1768. The development of the community was directed even by a ban on nomadism and a forced settled life of the inhabitants. In the post we approach a multiplicity of communities, their religion and a process of recatholicization in the Roma communities. In the attachments we enclose circular letters related to the settled life as well as a transcription of the Roma census in the Ung county.

Key people: The Roma people. The Ung county. 18th century. Recatholicization. The development of the Roma people.

Uhorsko bolo od svojho vzniku mnohonárodnostným štátom, v ktorom mali svoje miesto aj Rómovia. Kvôli výrazne menšiemu penzu dokumentov nie je stále možné skúmať každú národnosť či konfesiu do požadovanej hĺbky (metaforicky do starších čias) a šírky (metaforicky rozpriestranenosť – regionálnosť, problematizácia konkrétnych otázok). Hoci by sa mohlo zdať, že Rómovia mali odlišný dejinno-historický vývoj, nakoľko ich vnímame, akoby žili niekde obďaleč, ich história nie je priamo odtrhnutá od dejín a problémov regiónov, v ktorých žili. V štúdiu sa zameriavame na informácie o rómskej komunite v regióne Užskej stolice v 18. storočí.

Užská stolica, ktorá sa nachádzala na severovýchode Uhorska, dnes rozdelená medzi Slovensko, Ukrajinu a Maďarsko, bola v prvej polovici 18. storočia poznačená osobitým vývojom. Územie stolice bolo po povstaní Františka II Rákociho (1703 – 1711) a morovej epidémii (1705 – 1710) najviac postihnuté. Niektoré dediny zanikli (Sejkov, Krčava), iné ostali vyludnené (Sobrance, Tibava).² Konfesijné dejiny ukazujú, že na území stolice žili reformovaní veriaci, rímski katolíci, uniati či pravoslávni.³

-
- 1 Štúdia je súčasťou riešenia projektu VEGA 1/0477/20 *Pramene k dejinám cirkvi na Slovensku v ranom novoveku*.
 - 2 Magyar Nemzeti Levéltár, N 78 Ladula BB-CC. Ladula GG-HH 1715. évi összeírás, pag. 124, 196.
 - 3 Tiszáninneri Református Egyházi Levéltár Sárospatak, Református egyházlátogatások, Kgg. IV.5. Liber Ecclesiae seu matricula dioecesis Ungensis 1618 – 1770; Szarmári Püspöki és Káptalani Levéltár (SPKL), Visitatio Canonica (VC), Ung 1746; BAÁN, István. Problemi di disciplina ecclesiastica – tentativi di soluzione: i sacerdoti „bigami“. In VÉGHSEŐ, Tamás (ed.). *Da Roma in Hungaria. Atti del convegno nel terzo centenario della morte di Giovanni*

Pred povstaním boli čiastočne rekatolizované malé časti regiónu. Rímskokatolícke farnosti tvorili však menej ako 10 % všetkých farností stolice. Pravoslávni naďalej administratívne lavírovali medzi úniou s katolíckou cirkvou (uniati = dnešní gréckokatolíci) a fungovaním pod reformovaným patronátom. Situácia sa výrazne nezmenila po roku 1711, rekatolizácia prebiehala výrazne menej násilne, ale reformovaní boli naďalej vystavení katolíckemu tlaku. Región Užskej stolice bol konfesionálne zmiešaný, avšak rímskokatolícke štruktúry boli slabé, farnosti veľké, často bez kňaza. Uniati (græci ritus) nemali jednoznačnú správu, ich správca – apoštolský vikár v Mukačeve podliehal jágerskému latinskému biskupovi, miestni presbyteri sa rozhodovali medzi vstupom do únie alebo núteným odchodom. Reformovaní veriaci sa riadili Šopronskými článkami, ktoré výrazne obmedzovali ich možnosti a správu. Od roku 1731 sa ich postavenie zhoršilo, keďže v Uhorsku bol prijatý katolicizmus za štátne náboženstvo.⁴ V Uhorsku vznikli diela, ktoré konkrétne popisujú život Rómov ako napríklad práca evanjelického kazateľa Samuela Augustiniho, kde popisuje život a špecifiká rómskych komunít.⁵ Otázka jazykovej príslušnosti obyvateľov dedín bola podrobnejšie zachytená v zápisnici jágerského biskupa Františka Barkóczyho z roku 1746. Biskup zmieňuje jazyky obyvateľov jednotlivých dedín, avšak nikde nespomína Rómov, ani ich jazyk.

Hoci Rómovia v dochovaných správach Františka Barkóczyho nie sú spomínaní, neznamená to, že neboli v stolici prítomní. Prvý súpis výlučne Rómov z územia Užskej stolice sa dochoval z roku 1757. V súpise je uvedené meno zdaneného a chotár, v ktorom sa zdanený zdržiaval. Informácie v súpise sú pomerne kusé, obsahujú len základnú informáciu o majiteľovi domu, ale absentujú informácie o veľkosti majetku, počte osôb v domácnosti či informácie o veku a vierovyznaní. Celkovo je v súpise uvedených 72 osôb, ktoré boli zdanené na celom území stolice. Súpisy vykonali slúžni pre dané lokality, ktoré boli nútení prejsť a navštíviť každú z rómskych komunít.⁶

Giuseppe De Camillis, vescovo di Munkács / Mukačevo (1689 – 1706). Nyíregyháza : Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, 2009, s. 231-232, 235.

- 4 KÓNYA, Peter. Šopronské články, Resolutio Carolina a tolerančný patent – Tri zákonné normy pre existenciu protestantov v Uhorsku v 17. – 18. storočí. In *Historia Ecclesiastica : časopis pre dejiny cirkvi a náboženstiev v Strednej Európe*, roč. 3, 2012, č. 1, s. 170-171.
- 5 AUGUSTINI AB HORTIS, Samuel. *Cigáni v Uhorsku 1775= Zigeuner in Ungarn 1775: O dnešnom stave, zvláštnych mravoch a spôsobe života, ako aj o ostatných vlastnostiach a danostiach Cigánov v Uhorsku.* Bratislava : Štúdio, 1995, s. 15-70.
- 6 Державний архів Закарпатської області – ДАЗО (ŠAZO), 4 Наджупан Ужанської жупи, м. Ужгород Угорського королівства (ďalej 4) /4 197.

Početnosť rómskych komunít na území Užskej stolice v roku 1757 ⁷		
Slúžnovský okres	Počet obývaných lokalít	Počet zdanených
Sobrance obvod Sobrance	13	14
Sobrance obvod Lúčky	5	8
Užhorod obvod Krajňanský	?	6
Užhorod obvod Seredné	?	4
Užhorod obvod Minaj	7	8
Kapušany obvod Kapušany	16	18
Panstvo Užhorod	7	14
Spolu	48*	72

* bez započítania neuvedených lokalít. Stolicu tvorilo približne 204 osídlených lokalít.

Súhrn vybraných daní od Rómov na území Užskej stolice v roku 1757 ⁸		
Názov zdaneného obvodu	Zlatých	Denáre
Panstvo Užhorod	26	30
Slúžnovský okres Kapušany	42	30
Slúžnovský okres Sobrance	49	30
Slúžnovský okres Užhorod	42	30
Spolu	161 dobre spočítané? 159?	-

V tomto čase žili Rómovia v komunitách, nie vždy v intraviláne obce. Ich príslušnosť bola skôr podľa zemepána a lokality, ktorú im prideliť. V Uhorsku (nevoľníctvo zrušené až od roku 1785) nebolo možné jednoducho zmeniť svojho zemepána. Preto kočovanie pripadalo do úvahy len na majetkoch zemepána a predpokladáme, že mu predchádzal jeho súhlas. Nie je možné predpokladať, že sa utvárali akési oblasti / osady, ktoré by boli vyhradené na kočovanie. Na základe dát vnímame komunity skôr periférne, bez existencie veľkých rómskych komunít. Početnosť Rómov bola zanedbateľná, nakoľko na území stolice žilo v roku 1746 viac ako 22 000 obyvateľov. Ak by sme 72 osôb prerátali kvocientom krát päť (2 rodičia + 3 deti), tak je to približne 360 ľudí, čo je menej ako 2 % zo všetkých obyvateľov stolice.⁹ Početnosť obyvateľov môže súvisieť s populačnými ťažkosťami na území stolice. Po morových epidémiách na začiatku storočia a v 30. rokoch boli stále viaceré lokality riedko osídlené. Dokonca sa zemepánom nepodarilo získať pre usadenie ani utečencov, ktorí by boli ochotní zotrvať v danej stolici.¹⁰ Z toho vyplýva, že ani samotná rómska komunita na severovýchode Uhorska nebola početná, skôr žila roztrúsená po stolicich. V Užskej stolici nevznikli ani nové označenia lokalít (Cigán, Olah, Olaš), ktoré by poukazovali na ich spojenie s Rómami. V stolici sa však zachovala

7 ŠAZO, 4/4 197.

8 ŠAZO, 4/4 197.

9 SPKL, VC, Ung 1746, ŠAZO, 4/4, 197.

10 ŠAZO, 4/3 894.

lokalita s názvom Cigáňovce, ktorá vznikla ešte v stredoveku.¹¹ Rovnako na Rómov v regióne nepoukazujú ani cirkevné záznamy.

Situácia so záznamami súvisiacimi s rómskym obyvateľstvom sa postupne menila. Asi prvé najpodrobnejšie záznamy pochádzajú až z roku 1768. Podrobnú správu bližšie charakterizujúcu situáciu rómskeho obyvateľstva približuje *Súpis Rómov Užskej stolice z roku 1768*. Štruktúra informácií je odlišná oproti predchádzajúcemu strohému daňovému záznamu. Okrem mena majiteľa domu, resp. otca rodiny sa dozvedáme meno manželky, mená detí a ich vek, prácu otca rodiny, vierovyznanie, príslušnosť k panstvu a meno zemepána. Veľká väčšina Rómov zdržiavajúcich sa na území stolice bola remeselníkmi (faber). Aké remeslá vykonávali nie je uvedené, môžeme však predpokladať na základe priezvisk, že boli kováči (Kovács), tehliari (Teglas), ale aj hudobníci (Fidicen), pastieri (Pasztor), pracujúcimi s pávmi (Cothurnia). Samotný remeselník je niekedy aj ohodnotený ako lacný (vilis), stredný (mediocris) alebo dobrý (bonus). Medzi vtedy bežné povolania patrili obuvník, drotár, tesár a drevorubač, preto je isté, že aj takéto povolania mohli vykonávať miestni Rómovia.

Dnes niekedy až zveličene vnímame Rómov skrz početnosť ich rodín, súpis však ukazuje, že v rodinách nebolo zvykom presiahnuť počet piatich detí. Bežne mali rodiny dve - tri deti, dokonca bolo mnoho rodín bezdetných. Nebolo zvykom, aby žili v jednej domácnosti deti, ktoré mali nad 20 rokov, takýto prípad sa vyskytol len ojedinele a vždy išlo o syna. Medzi osobnými menami pre mužov boli najfrekventovanejšie Andrej, Ján, Juraj a František. Najčastejšie ženské mená boli Klára, Eva, Mária, Kristína, Anna a Barbora. Len ojedinele sa vyskytli mená, ktoré boli v kontexte doby typické pre uhorské prostredie, ako Imrich, Ladislav či Štefan. Na základe priezvisk sa dá predpokladať, že Rómovia žili komunitne, teda v silnej naviazanosti na rodinné väzby. Zväčša sa dá jasne odhadnúť príbuzenský vzťah medzi spísanými osobami v jednej lokalite, nakoľko majú buď rovnaké priezviská, alebo má rovnaké priezvisko manželka zapísanej osoby.

V 18. storočí bola stále markantná konfesionálna otázka, ktorá istotne zastihla aj Rómov. Konfesia rómskeho obyvateľstva nekopírovala vždy konfesionálnu mapu Užskej stolice, ale v mnohom sa jej pridržiavala. Z toho vyplýva, že Rómovia boli účastníci reformácie či rekatolizácie, o čom svedčí aj ich konfesionálny postoj. Obdobie po Karlovej rezolúcii (1731) do Tolerančného patentu (1782) je poznačené napätými náboženskými vzťahmi. Viaceré chrámy boli rekatolizované a tak odobraté reformovanej cirkvi (Tibava, Vojantina a iné). V iných prípadoch sa rekatolizácia uskutočňovala privázaním nového obyvateľstva, zväčša rusínskeho, čím sa menilo konfesionálne zloženie obyvateľov. Takéto počínanie neskôr viedlo k snahám o odňatie chrámu, či k vyhánaniu reformovaných kazateľov a protežovaniu katolíckych kňazov. To sa výrazne odrazilo aj v konfesii spísaných Rómov. Medzi obyvateľmi dominuje reformované náboženstvo a katolicizmus. V lokalitách (Minaj, Baraňa, Kapušany, Maťovce, Čičarovce, Ižkovce), kde mali reformovaní svoje konfesionálne štruktúry a aj ochranu v podobe zemepána, nachádzame Rómov vyznávajúcich reformované náboženstvo. Paradoxne, protestantská identita Rómov nebola ovplyv-

11 ULIČNY, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Užskej župy*. Prešov : UPJŠ, 1995, s. 47-48.

nená konfesiou zemepána. Katolicizmus vyznávala menšina rómskeho obyvateľstva, zvlášť v lokalitách Bajany, Jenkovce, Užhorod. Okrem rímskeho katolicizmu boli Rómovia aj uniati, resp. neskorší gréckokatolíci. Vplyv na konfesiou mala dostupnosť. Rímskokatolícke farnosti neboli vždy obsadené správcom a mnohé boli zlúčené do veľkých celkov. Unionizmus bol typický pre rusínsky hovoriace obyvateľstvo, preto aj niektorí Rómovia uvideli, že oni vyznávajú rusínstvo (Ruthenus), čo uvádzali hlavne v dominantne rusínskych lokalitách (Luh, Paszika).

Otázka zrozumiteľnosti a dostupnosti bola významná aj pre Rómov, ktorí práve preto uprednostnili protestantské konfesie. Rekatolizácia Rómov nebola isto prvotným cieľom rímskokatolíckej cirkvi, nakoľko pre personálne problémy bolo ťažké zabezpečiť, aby bol kňaz dostupný aspoň na Veľkú noc pre farský kostol bohatého zemepána.¹² Reformovaná cirkev od roku 1749 používala aj miestne jazyky obyvateľov.¹³ V roku 1752 dokonca vydala katechizmus či spevníky vo východoslovenskom nárečí, čím bola reformovaná cirkev zrozumiteľnejšia v duchovnom živote ako katolícka cirkev latinského či gréckeho rítu.¹⁴ Rekatolizácia prebehla len čiastočne, buď po zabratí reformovaného chrámu, alebo postupnou zmenou zloženia obyvateľstva, ktoré ovplyvnilo aj Rómov.

Stoličné dokumenty používajú pre označenie Rómov slovo *Zingar* (čítaj Cingar) či *Czigány* (čítaj Cigáň). Prvý variant sa číta ako v nemčine a je používaný ako oficiálne označenie, napríklad pre označenie objektu súpisu (*Conscriptio Zingarorum = súpis cingánov*). Slovo *Czigány* sa používa ako priezvisko, prípadne na bližšie označenie osoby v súpise a číta sa ako v maďarčine. Medzi priezviskami nachádzame aj označenie *Olah*, ktoré sa používa len v rusínskych lokalitách. Na základe toho môžeme predpokladať, že vtedajšie označenie pre Rómov boli zaužívané rôzne varianty slova cigán, resp. olah pre každý miestny jazyk (slovenčina, nemčina, maďarčina, latinčina, rusínčina), ktorý vychádzal z gréčtiny.¹⁵

V roku 1757 bolo v súpise uvedených len 72 zdanených osôb. O desať rokov neskôr, teda v roku 1768 bolo v súpise uvedených 117 spísaných osôb. Celkové vyčíslenie ukazuje, že v roku 1768 žilo v Užskej stolici 476 Rómov. Naďalej tvorili menšinu tvoriacu približne 2 % všetkých obyvateľov stolice. Zvlášť väčší počet Rómov žilo v Kapušianskom slúžnovskom obvode.

12 Štátny archív v Prešove, fond Sztárai Michalovce, 209/3378, SPKL, Acta antiqua, 67/1753.

13 KÓNYOVÁ, Annamária – KÓNYA, Peter. *Kalvínska reformácia a reformovaná cirkev na východnom Slovensku v 16. – 18. storočí*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2010, s. 177.

14 KÓNYOVÁ, Annamária. *Kapitoly k dejinám reformovanej cirkvi na východnom Slovensku*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2015, s. 63.

15 ŠAZO, 4/4 1552., ŠAZO, 4/4 1736., ŠAZO, 4/5 472.

Štatistické porovnanie početnosti Rómov v Užskej stolici ¹⁶			
Slúžnovský obvod	r. 1757 – len zdanení	r. 1768 domácnosti	r. 1768 celkovo
Sobranecký	22	26	108
Kapušíansky	18	51	221
Užhorodský	32*	40	147
Suma	72	117	476

* Do Užhorodského obvodu boli zarátané aj lokality z panstva Užhorod.

Ako naznačuje ďalšie konanie stoličných údajov, Rómovia žili obďaleč od dediny, na základe toho boli v roku 1772 ratifikované obežníky – obežník uhorského snemu a aj obežník miestodržiteľa Uhorska Alberta. Oba obežníky sa týkali života Rómov, ich kočovania a ďalšej lokalizácie. V obežníkoch miestodržiteľ, ako aj snem apelujú na ich lokalizáciu a usadenie v konkrétnych komunitách, bez ďalšieho kočovania.¹⁷ Následne sa na základe súpisu z roku 1773 utvorili veľké komunity Rómov v Lekárovciach, Bežovciach či Jori a Darne (už vtedy boli dediny spojené, dnes Storožnica, Ukrajina).¹⁸

Údaje o Rómoch Užskej stolice poukazujú na malé komunity tvoriace menšinu, ktoré však participovali na miestnom spoločenskom, ako aj náboženskom živote obyvateľov stolice. Populačný vývoj naznačuje, že sa vyvíjal podobne ako pri ostatnom obyvateľstve, nakoľko región nebol husto osídlený. O niektoré lokality nemali záujem ani utečenci, čo výrazne poukazuje na komplikovanosť regiónu. Medzi hlavné povolanie Rómov patrilo remeselníctvo v najširšom zmysle slova, ako aj dominantné povolania, spájané s rómskym obyvateľstvom a jeho kultúrou (muzikantstvo). V otázke konfesie dominovala príslušnosť k reformovanému vierovyznaniu, čo zvlášť súviselo s lokalitou (Kapušíansky slúžnovský obvod), kde bývala väčšina sledovaných osôb. Reformovaná konfesia v 18. storočí využila platformu miestnych / vernakulárnych jazykov, čím bola blízka a zrozumiteľná aj rómskemu obyvateľstvu, avšak naďalej bez použitia rómskeho jazyka. Vzťah medzi Rómami a rekatolizáciou poukazuje na fakt, že Rómovia reagovali na rekatolizačné podnety rovnako ako zvyšok obyvateľov. Katolicizmus bol dominantnejší medzi Rómami zvlášť severnejšie od kapušianskeho obvodu. Samotný obvod Kapušany sa podarilo rekatolizovať najmenej. Rekatolizácia Rómov nebola úspešná, nakoľko konfesijná diverzita nebola prerušená. Katolicizmus získal síce postupne dominantné postavenie, neudialo by sa tak, ak by do cirkevnej únie nevstúpili pravoslávni. Hoci nevznikol osobitý dokument / súpis o rekatolizácii Rómov, dochované súpisy poskytujú dostatok správ o konfesijnej skladbe, rekatolizácii a možnosti duchovného života daných obyvateľov.

16 ŠAZO, 4/4 197., ŠAZO, 4/4 1552., ŠAZO 4/4 1736., ŠAZO, 4/5 472; KRÁLIK, Lubor. *Stručný etymologický slovník slovenčiny*. Bratislava : Veda, 2015, s. 94.

17 ŠAZO, 4/5 309.

18 ŠAZO, 4/5 472.

V závere textu pripájame ako prílohu prepisy troch archívnych dokumentov, ktoré sú markantné pre výskum dejín rómskeho osídlenia Užskej stolice, ako aj Rómov ako takých v Uhorsku.

Použitá literatúra a pramene:

Archívne pramene:

Magyar Nemzeti Levéltár,
N 78 Ladula BB-CC. Ladula GG-HH 1715. évi összeírás
Державний архів Закарпатської області – ДАЗО
Ф 4 Наджупан Ужанської жупи, м. Ужгород
Szatmári Püspöki és Káptalani Levéltár
Visitatio Canonica
Acta Antiqua
Tiszáninneri Református Egyházi Levéltár Sárospatak
Református egyházlátogatások
Štátny archív v Prešove, Pobočka Nižná Šebastová
Sztárai Michalovce

Kódexy a odborná literatúra:

- AUGUSTINI AB HORTIS, Samuel. *Cigáni v Uhorsku 1775= Zigeuner in Ungarn 1775: O dnešnom stave, zvláštnych mravoch a spôsobe života, ako aj o ostatných vlastnostiach a danostiach Cigánov v Uhorsku*. Bratislava : Štúdio, 1995.
- BAÁN, István. Problemi di disciplina ecclesiastica – tentativi di soluzione: i sacerdoti „bigami“. In VÉGHSEŐ, T. (ed.). *Da Roma in Hungaria. Atti del convegno nel terzo centenario della morte di Giovanni Giuseppe De Camillis, vescovo di Munkács / Mukačevo (1689 – 1706)*. Nyíregyháza : Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola, 2009, s. 195 – 244.
- KÓNYOVÁ, Annamária – KÓNYA, Peter. *Kalvínska reformácia a reformovaná cirkev na východnom Slovensku v 16. – 18. storočí*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2010. 224 s.
- KÓNYOVÁ, Annamária. *Kapitoly k dejinám reformovanej cirkvi na východnom Slovensku*. Prešov : Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2015. 163 s.
- KÓNYA, Peter. Šopronské články, Resolutio Carolina a tolerančný patent – Tri zákonné normy pre existenciu protestantov v Uhorsku v 17. – 18. storočí. In *Historia Ecclesiastica : časopis pre dejiny cirkvi a náboženstiev v Strednej Európe*, roč. 3, 2012, č. 1, s. 166 – 178.
- KRÁLIK, Lubor. *Stručný etymologický slovník slovenčiny*. Bratislava : Veda, 2015. 704 s.
- ULIČNY, Ferdinand. *Dejiny osídlenia Užskej župy*. Prešov : UPJŠ, 1995. 351 s.

Príloha

Vykonalí sme diplomatický prepis listín, bez vyznačovania konca riadka. Pri tabuľkovom prepise odčleňujeme strany označením (pag) na konci riadka. Následne sme nadpisy tabuľky znova neprepisovali. Nečitateľné časti dokumentu sú označené značkou <--->. Nad každým dokumentom sa nachádza krátky regest. Machule ani bližšie lokalizovanie lokalít sme v prepise nevykonali. Samotný dokument bol zapísaný na handrový papier, vlepý do fascikla, napísaný latinským jazykom. Rozmery dokumentu sme v čase nášho bádania v archíve nestihli zaznamenať.

Державний архів Закарпатської області – ДАЗО, ф 4 Наджупан Ужанської жупи, м. Ужгород Угорського королівства / опис 5, № 309 Циркуляры Венгерского королевского наместничества в г. Пожонь Ужанскому жупному ведомству о приобщении цыган к осадлости. 1772. (Štátny archív Zakarpatskej oblasti, f. 4 Nadžupan Užskej župy, m. Užhorod Uhorského kráľovstva / inventár 5, číslo 309 Obežník Uhorského kráľovského miestodržiteľa v m. Pozsony užskému župnému snemu o prinútení cigánov usadiť sa)

Illustrissimi, Reverendissimi, Spectabiles, ac Magnifici Perillustres item, ac Generosi Domini Nobis Observandissimi!

Ex iteratis Consilij hujus Locumalis Regii Intimatis, uberius perceperini Prættæ Dnaones Vestræ, quænam sit circa regulandam Gentem Zingaram Benigna, caque positiva Suae Mattis Ssmæ Voluntas Cæsareo-Regia? Commissum, quippe fuit cætera inter: ut si post finem Mensis Junij Anni 1768. aliqua Zingarorum Tentoria aut Sumterrancæ Gazulæ adhuc reperire fuerint, talia per Locorum Judices sub gravissima Poëna diruantur, Zingarorum Familiæ, quæ eousque de fixis Domiciliis sibi non prospexerint, tanquam Vagabundi intercipientur, Proles Zingaræ denudato Corpore incedere non permittantur, Vestitus præicrea Zingarorum, Vestitui Rusticorum inter quis habitabunt, conformetur, ita quidem, ut neque Toëminæ Linteamine se involvere præsumant. Ut item Contubernia Mechanicorum Libereos Zingarorum ad Opificia assumere teneantur, Vajdæ vero Ipsorum cassentur, et Zingari Judicibus Locorum subjiciantur, ac denique Zingari a servandis Equis modalitate, et sub Poëna præscripta inhibeantur.

Quoniam vero super his, aliisque omnibus Regulationem attactorum Zingarorum respicientibus, Altefata Sua Mattas Ssma genuinam et circum stantialem Informationem singulo Semestri sibi submitti Clementer præciperet;

Eapropter Consilium hoc Locumate Regium Prættis Dnaonibus Vestris de Benigno Jussu Cæsareo-Regio hisce intimat: quatenus prædesideratum Informationem isthuc singulo Semestri inomisse submittere noverint. Datum ex Consilio Regio Locumati Hungarico Posonii Die Vigesima Tertia Mensis Martii, Anno Domini Millesimo Septingentesimo Septuagesimo secundo celebrato Prættarum DVratum Benevolus

Ad Officia paratiossimi

C. Joannes Csáky mp

Francius Skentes mp

Ludvicus Boroz mp

(pag)

Illustrissimi Redmi Sples ac Magci Peritt item & Grosi Domini Nobis observantissimi!

In Consequentiam eorum, qua Prættis Dvris circa Gentem Zingaram Conformiter Benignis eatenus emanatis Dispositionibus Cæo-Regiis regulandam, ac Super universi Regulationem hanc respicientibus Dispositionum Circumstantus adæquatam Informationem Singulo Semestri Submittendam Sub 23a= ultimo transacti Mensis Martÿ de BgroJussu Regio intimata Sunt, Easdem Dvras porro quoque Serio Commonendas esse duxit Consilium hoc Lute Regium quatenus præattacti Benigni Mandati Cæo-Regii exigentiis semet adamusssmi Conformare, desideratasque Semestrales Informationes non Solum pro futuro de Tempore in Tempus, verum etiam pro evolutu Semestri hortum Submittere nequaquam intermittant. Datum ex Consilio Regio Lati-Hungco Possonÿ Die Vigesima Octava Septembris, anno Millesimo Septingentesimo Septuagesimo Secundo celebrato.

Prættarum DVrarum

Benevolus

Ad officia paratissimi

Albertus mp.

Francium Skentes

Emericius Beöthy mp

Державний архів Закарпатської області – ДАЗО, ф 4 Надзупан Ужанської жупи, м. Ужгород Угорського королівства / опис 4, № 1736 Описок циган в Унгарском и Капушанском округах. 1768. (Štátny archív Zakarpatskej oblasti, f. 4 Nadžupan Užskej župy, m. Užhorod Uhorského kráľovstva / inventár 4, číslo 1736 Súpis cigánov v Užhorodskom a Kapušianskom obvode. 1768.)
 Conscriptio Zingarorum
 Processus kaposensis (pag)

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Georgius Kalujom	Maria Horvath	Josephus Stephanus	10 4	Barbara	1	Faber	Catholicus	Palócz	D.C. Barkóczý	In loco actuali
Ludislaus Kaluja	Maria Busko	Sigmundus	15	-	-	Faber	Refor	Ibid	Ejusdem	Ibid
Franciscus Arva	Clara Dovid	Franciscus	3	Barbara	1	-	Refor	Ibid	Ejusd	Ibid
Joany Damcsó	Sara Batka	Georgius	1	-	-	Faber	Carhol	Mogyoros	D. C. Sztaray	In Dominio Nagymihály
Franciscus Batka	Barbara Patho	Joannes Michael	10 4	Eva Anna	6 1	-	Refor	Ibid	Dny Unghvár	In Gremio Ejusd.
Michael Joszay	Barbara	Franciscus	3	Eva	4	Faber	Refor	Moksta	D. Pauli Moktsay	Ibid
Geor. Hircsy	Maria Tolyog	-	-	-	-	-	Refor	Vaján	DC. Sztaray	In Dominio Nog Mihály
Andr. Tolyog	Anna Szálka	Andreas Georgius	5	Sara Mária	3 8	Faber	Refor	Ibid	Dny Unghvári	In Gremio Ejud
Franciscus Dudi	Christina Tarhos	Andreas Joannes	8 1	-	-	-	Refor	Ibid	d. Gaspar Orosz	In Poone Csicsor
Gaspar Tolyog	Christina Petyo	Georgius Andreas	10 4	Maria Clara	12 2	-	Refor	Iske	Dny Ungvar	In Gremio ejusdem
Franciscus Balogh	Maria Pani	-	-	Clara	2	Faber	Refor	Béss	D. Lonyori	In Poone Deregnýó
David Tolyog	Eva Disziós	Andreas David Michael Georgius	19 14 6 5	Christina Maria	15 12	Faber	Refor	Csicser	Dny Unghvar	In gremio ejusdem

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisiciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Georgius Tólyog	Eva Gelvás	Gaspar Franciscus Joannes	26 24 16	-	-	Faber	Refor	Ibid	Dny Unghtar	In gremio ejusdem
Franciscus Kaluja	Elisabet Kiss	Georgius Andreas Franciscus Sigmundum	11 8 6 2	Barbara Helena	14 5	Faber	Refor	Ibid	D. C. Barkóczý	In Poone Pálócz
Georgius Fiszia	Sara Eget	Stephanus	6	Sara Clara	4 3	-	Refor	Ibid	Ejudem	Sub Do Terrestri
Joannes Tarchas	Christina Kaluja	Ladislaus	18	-	-	-	Refor	In Prædio Ortho		
Joannes Tucoszo	Barbara Hapzý	-	-	-	-	Faber	Catholicus	Zahar	D. C. Berényi	-(pag)
Adamus Solban	Maria Krmova	Joannes	10	Barbara Eva Maria Gelena	16 14 12 5	Faber	Catholicus	Bezö	D. C. Beriny	Ibid
Andreas Balovi	Anna Kimov	Andreas Georgius Michael	16 14 7	-	-	Faber	Catholicus	Jenke	D.C. Sztaraj	In Dominio Nagy Mihaly
Alexander Kovács	Maria Vajda	Michael Georgius Franciscus	12 4 3	-	-	Cothurna	Catholicus	Jenke	Dny Unghtar	In gremio ejusd Dominy
Joannes Joni	Helena David	-	-	-	-	-	Græci ritus	Jenke	Ejuds	In Græmio ejus in Dny
Andreas Véhony	Juluska Kallaj	-	-	-	-	-	Græci ritus	Jenke	D. Pongrácz	Sub Dno Tévresoci
Joannes Dino	Eva Milyo	Franciscus	9	Eva	8	Faber	Catholicus	Bozos	Dny Unghtar	In gremio Dominy
Joannes Honuczore	Maria Néma	-	-	Barbara Helena Eva	12 3 1	Faber	Reformat	Öer	Dni Orosz	-
Michael Laczý	Barbara	Ladislaus	3	Anna	6	-	Græci ritus	Öer	Dny Unghtar	In gremio Dny

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Fily	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisiciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
+Franciscus Szikora	Maria Bancsu	Joannes Georgius Ladislaus Georgius	15 11 8 7	Maria Catharina	14 4	Faber	Catholicus	Botfalva	Dno Horváth	-
Georgius Kiss	Maria Sziti	-	-	-	-	Faber	Reformat	Gálócs	-	-
Andreas Gazý	Barbara Sotov	-	-	-	-	Faber	Catholicus	Gálócs	Dný Ungghvár	In gremio dominy
Joannes Gorváth	Anna Kagy	Franciscus	8	Barbora	7	-	Catholicus	Gálócs	Dn Petrovaj	In Császlócz
Andreas Miczy	Barbara Tolyog	Andreas Georgius Joannes Michael	12 10 6 4	Susanna Barbara	14 1	Faber	Reformat	Palló	Dný Ungghvár	-
Michael Miczy	Catharina Tusa	Michael Joannes Georgius Andreas Stephanus	15 10 8 3 1	Eva	2	Faber	Reformat	Palló	Dný Ungghvár	-
Joannes Szirmaý	Juditha Tamás	-	-	Maria	4	-	Reformat	Palló	Ejusd	-
Andreas Sotov	Barbara Kiss	Georgius	1	Maria Eva	6 3	Faber	Reformat	Matyócz	Ejusd	In gremio Dný(pag)
Adamus Satro	Barbara Dojci	Paulus	2	-	-	Faber	Reformat	Matyócz	Dný Ungghvár	In gremio Dný
Georgius Fuszka	Sara Czigon	Stephanus	7	Sara Clara Maria	4 3 1	-	Refor	Vajkócz	D. C. Barkóczy	Sub Do Tecsín
Adamus Stofko	Gelena Janko	Andreas	3	Christina Barbara	8 7	Faber	Catholicus	Doboruszka	Dno Csathó	Sub Do Terestcini Kiss Szelmencz
Andreas Vékony	Anna Bakoczy	Franciscus	3	Eva Clara	4 2	Faber	Reformatus	Palagy	Dný Ungghvár	In gremio Dominy

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Joannes Vékony	Gelena Kereknyei	Georgius Joannes	10 5	Barbora Juditha	8 2	Faber	Refor	Palagy	Dny Unghvár	In gremio Dominy
Adamus Vékony	Celebs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Michael Barándi	Anna Pongo	-	-	-	-	Faber	Refor	Motcsar	Patrum Paulimo	-
Michael Gelvás	Anna Marina	Joannes	4	Mária	2	Faber	Catholicus	Motcsar	Bar. Vécsej	Sub Do. Terrastci
Georgius Gelvás	Barbara Laczy	Franciscus Andreas Georgius	7 5 4	-	-	Faber	Reformat	Kapos	Bar. Vécsej	Sub Do Terrestci
Michael Kécsari	Juditha Nyiri	Ladislauis	1	-	-	-	Reformat	Kapos	Conventus Lelesziens	-
Andreas Orgovány	Maria Joni	-	-	-	-	Faber	Refor	Kapos	Conventus Lelesziens	-
Ladislauis Laso	Barbara Butsko	-	-	Barbara	18	-	Catholicus	Viszoka	Francisci Orosz	Sub Do Terstei
Joannes Vésko	Helena Istók	Joannes	11	-	-	Faber	Catholicus	Bajanhaza	Francisci Orosz	-
Joannes Teglás	Maria Vác	-	-	Barbara	9	Tegular	Catholicus	Bajanhaza	C. Barkoczj	Sub D. Tesstri
Georgius Teglás	Virgilia Bior	Alexander Joannes Thomas Paulus Franciscus	14 8 7 4 2	Maria Gelena	12 10	Tegular	Catholicus	Bajanhaza	C. Barkoczj	Sub Tesstri
Matheus Mihály	Christinia Janosi	-	-	-	-	Tegular	Catholicus	Bajanhaza	C. Barkoczj	Sub Tersstri
Michael Mihály	Celebs	-	-	-	-	Tegular	Catholicus	Bajanhaza	C. Barkoczj	Sub Tersstri
Joannes Teglás	Magdalena Katalin	Andreas Elias Emericus Petrus	14 7 4 2	Anastasia Christhina	5 1	Tegular	Catholicus	Bajanhaza	C. Barkoczj	Sub Tersstri

Jonnes Nagy J. Cottus de Ungh Ober Iudticum MP.
 Paulus Riezko J. Comitatus De Ungh ad <-> MP. (pag)
 Conscriptio Zingarorum
 Processus Unghvarienses (pag)

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Fily	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Koverlyi Gasi	Barbara Bano	-	-	Anna Maria	13	Faber	Catholicus	Unghvar	Dominij Unghvár	-
Mazi Lagi	Christina Jony	-	-	Theresia Eva	12	Faber	Catholicus	Unghvar	Dominij Unghvár	-
Dnieh Adam	Barbara Tosvay	Stephanus Georgius	11	Eva	8	Faber	Catholicus	Unghvar	Dny Unghvar	-
Malz Adamecso	Gelena Janj	Michael	1	-	5	Faber	Catholicus	Unghvar	Dominij Unghvar	-
Kuczka Imre	Katharina Pizina	Georgius Josephus	9	Helena Theresia	6	-	Catholicus	Unghvar	Dominij Unghvar	-
Gasy Tamas	Maria	-	7	Anna	5	Faber	Catholicus	Szerednye	Illmed Dno	-
Danko Andreas	Anna Gazy	-	-	-	1	Faber	Reformat	Szerednye	Pereny. Zsenyici	-
Danko Adam	Barbara Nyimeczky	-	-	-	-	Faber	Helvetice	Szerednye	Gilany. & Doczj in comitami <->	-
Adamus Munky	Helena Jany	Michael	1	-	-	Faber	Reformat	Horlyo	Dominij Unghvar	-
Georg Olah	Helena Sumra	-	-	-	-	Faber	Catholicus	Horlyo	-	-
Andreas Fercsu	Helena Volar	Alexander Ladislaus	10	Maria	6	Faber	Græci Ritus	Dubroka	Dominij Unghvar	-
Joannes Fercsu	Helena Volar	Franciscus Joannes	7	Maria Anna	15	Faber	Græci ritus	Helmezc	Dominij Unghvar	-
Andreas Tupák	Maria Larednyi	-	5	Sophia	10	Faber				
			2		2					
			-		-	Faber	Catholicus	Helmezc	Dominij Unghvar	-

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Fily	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Religione	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Joannes Czigany	Juliana Csarma	-	-	Eva	1	Reformatus	Kis Ráth	Subtia Domini Stephani Buday	-
Georgius Czigany	Juditha Albena	-	-	-	-	Reformatus	Kis Ráth		-
Andreas Czigsny	Helena Csuha	-	-	-	-	Reformatus	Kis Ráth		-
Stephanus Czigan	Maria Puny	Joannes	2	-	-	Reformatus	Kis Gejocz	Dni Steph. Buday	In posse Kis Rats
Georgius Soti	Cristina Atyan	Stephanes	2	Barbara	4	Reformatus	Kis Ráth	Dminy Unghtar	In gremio Dminy Unghtar
Andreas Sikor	Elisabetha Sigo	Michael	4	-	-	Reformatus	Kis Ráth	Dni Steph Buday	
David Néma	Juditha Gaty	Michael Franciscus	9 4	Barbara	7	Reformatus	Kereknye	Dominy Unghtar	-
Franciscus Néma	Maria Sihony	Gaspar	21	Eva	8	Reformatus	Kereknye	Dominy Unghtar	-
Georg. Czifra	Juditha Néma	-	-	-	-	Reformatus	Baranya	Dominy Unghtar	-
Joannes Néma	Christina Kumi	-	-	-	-	Reformatus	Baranya	Dominy Unghtar	-
Georg. Tirpak	Anna Hajzy	-	-	Barbara	9	Catholicus	Baranya	Dny Unghtar	-
Georg Néma	Barbara Czigan	-	-	Elisabetha	1	Reformatus	Minaj	Dny Unghtar	In gremio Dny Unghtar
Joan. Györg	Barbara	Joannes Andreas	23 4	Clara Anna	9 3	Catholicus	Homok	Vlaley Michala Riend S. J.	In Konczahza
Petrus Györg	Christina Bago	-	-	Maria Barbara Anna Maria Elizabetha	15 14 5 4 1	Cartholicus	Konczahza	Ejusden	-(pag)

Nomina Zngaror	Horum Uxores	Fily	Ætatis anod	Tillie	Ætatis anod	Opisciam	Religone	Habitat in Possione	Subditus	Habitare feboret
Georg. Szinay	Mariala	Ludovitus Georgius Franciscus	6 4 3	Maria Helena	5 1	Faber	Rutheny	Porska	Sub Dominy Unghvar	-
Laugo	-	-	-	Barbara	5	-	-	-	-	-
Franciscus Tirpak	Katinya	Georgius	8	-	-	Faber	Ruthen	Porska	Sub Dominy Unghvar	-
Georgius Tirpak	Katya	-	-	Catharina Clara	5 3	Faber	Ruthenus	Paszika	Sub Dominy Unghvar	-
Franciscus Tirpak	Katya	-	-	-	-	Faber	Ruthenus	Paszika	Sub Dominy Ughvar	-
Andreas Rat	Sofia	Franciscus	6	Catgarina	3	-	Ruthenus	Paszika	Sub Dominy Ughvar	-
Nicolaus Benka	Eva	-	-	-	-	-	Ruthenus	Luh	Sub Dominy Ughvar	-
Franciscus Olah	Maria Ráz	Joannes	3	-	-	Faber	Ruthenus	Luh	Sub Dominy Ughvar	-
Majant Olah	Sara Olema	Franciscus	2	Maria	4	Faber	Ruthenus	Kosztrina	Sub Dominy Ughvar	-
Maximus Holyo	Anya	Lukas Andr.	10 2	Rozalia Anna	5 3	Faber	Ruthenus	K. Berezna	Sub Dominy Ughvar	-
Georg. Rutgo	Maria	Joannes Petrus	7 4	-	-	Faber	Ruthenus	Lubya	Sub Dominy Ughvar	-
Georg. Hanz	Petaja	Andr	6	Maria Barbara Clara Anna	1 2 3 10	Faber	Ruthenus	N. Berezna	Sub Dominy Ughvar	-
Andr. Tirpak	Maria	-	-	-	-	-	Refor	N. Berezna	Sub Dominy Ughvar	-

Державний архів Закарпатської області – ДАЗО, ф 4 Надзупан Ужанської жупи, м. Ужгород Угорського королівства / опис 4, № 1552 Списки оседлых цыган на территории Ужанской жупы. 1768. (Štátny archív Zakarpatskej oblasti, f. 4 Nadžupan Užskej župy, m. Užhorod Uhorského kráľovstva / inventár 4, číslo 1552 Súpis usadených cigánov na území Užskej stolice. 1768.)

Conscriptio Singarorum in Processu Szobránczensi										
Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisciam	Religione	Habitat in Possione	Subditus	In quali Domo degit
Tacska alias Joan Gom	Anna Mati	Andreas	14	-	-	Pastor intulor	Græci ritus	Tiba	Dny Unghar	Apud Rustin liglinat
Joannes Kima	Sara Soto	-	-	-	-	Faber vilis	Græci Ritus	Szobráncz	C. Sziátary	In Supra Domo
Michale Gresko	Maria Kopas	Lucas	12	-	-	Pastor	Græci Ritus	Szobráncz	Gasparus Drávecky	Inquilinat
Andreas Kondi	Anna Kima	Adamus	2	-	-	Fidicen	Rom Catholicus	Szobráncz	C. Sziátary	In supra Domo
Adam BocsKay	Barbara Bacsim	Andreas	5	Maria Barbara	2 ½	Faber bonus	Calvinista	Vajnatina	C. Stephani Csahy	Inquilinus
Vidua Gasp Bocsar Baro Vaszily	-	Andreas	18	-	-	Faber Mediocris	Calvinista	Vajnatina	Libertina	In Supra Domo
Franciscus Bongo	Helena Csolva	-	-	Maria Theresia	3 ½	Faber vilis	Græci ritus	Baskocz	C. Sziátary	In Supra
Andreas Kopas alias Halko	Anna Bogdanyi	-	-	-	-	Faber vilis	Græci Ritus	Hunkocz	Dny Unghvar	Inquilinus
Joannes Kopas alias Halko	Maria Kopusy	Michaël Georg. Francisc.	8 6 ½	Maria	16	Faber vilis	Græci Ritus	Hunkocz	Dny Unghar	In Panenis Domo
Georg. Kallay	Barbara Gegi	Joannes Michaël Francisc.	12 8 4	Maria Barbar Eva	16 6 ½	Faber vilis	Græci Ritus	Prekopa	Dny Unghar	Inquilinus

Conscripto Singarorum in Processu Szobránczensi										
Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tillie	Ætatis anod	Opisciam	Religone	Habitat in Possione	Subditus	In quali Domo degit
Georg Joni	Helena Halko	Francis: Michael Georg	10 5 3	Maria	7	Fidicener Faberilis	Græci Ritus	Eördogh Porubka	Dny U nghvar	In Supra
Alexander Bago	Eva Gujdi	Michaël	14	Anna Christina Maria Clara	8 4 1 ½	Pastor	Catholicus	F. Reviscse	C. Sztáray	In Supra
Paulus Oláh	Maria	-	-	Maria	14	Faber mediocris	Catholicus	S. Reviscse	C. Sztáray	In Supra
Andreas Telyváli	Maria Uras	Andreas	8	-	-	Faber vilis	Catholicus	S. Reviscse	C. Sztáray	Inquilinus (pag)
Ladislauus Bocsari	Anna Brego	Andreas	10	-	-	Faber Bonus	Catholicus	Vinna	C. Sztáray	In supra
Michaël Migo	Christina Ondova	Andreas Martinus	12 7	Helena	2	Fidicen	Catholicus	Rebrin	Baron Vecsej	Inquilinus
Mathias Krivi	Barbara Bago	Andreas	7	Barbara	3	Mondicando vivit	Catholicus	Rebrin	B. Vécsey	Inquilinus
Joannes Dancsor	Clara Oborinszky	Andreas Joannes	11 4 2	Maria Eva	9 6	Faber mediocris	Catholicus	Palyin	Joan. Okolicseny	Inquilinus
Mathias Dorics	Barbara Gujdi	Stephanus Michaël Georgius	20 17	Christina Maria	18 14	Faber Mediocris	Catholicus	Csicsaho	C. Sztaray	Inquilinus
Franciscus Bago	Clara Adam	-	-	Maria Eva	18 12	Fidicen	Catholicus	Csicsaho	C. Sztáray	Inquilinus
Andreas Bago	Maria Hlko	Michaël Joannes Georg	16 12 8	Maria	18	Faber med.	Catholicus	Josza	C. Sztáray	In Supra
Joannes Joni	Christina Dorics	Georg Emericus	6 2	-	-	Faber vilis	Græci ritus	Solymos	Dny U nghvar	Inquilinus

Conscripto Singarorum in Processu Szobránczensi										
Nomina Zngaror	Horum Uxores	Filij	Ætatis anod	Tiliae	Ætatis anod	Opisciam	Religone	Habitat in Possione	Subditus	In quali Domo degit
David Bacarovsky viduas	-	-	-	Maria	16	Faber medicris	Calvinista	Geseny	C. Sztáray	In Supra
Joannes Bocarovsky Bago	Christina Bago	-	-	-	-	Faber mediocris	Calvinista	Geseny	C. Sztáray	Cum Fratre
Joannes Bago	Klara Kalnya	Franciscus	28	Clara Eva	12 8	Faber Mediocris	Catholicus	Lucska	C. Sztáray	In supra
Adamus Ferkov	Christina Kniezo	Georgus	30	-	-	Faber Bonus	Catholicus	Stranyán	C. Sztáray	In Supra

Vajnatina die 8a Junij 1768
 Georg. Tomelis Hottus de Unghor Judbin MP
 Gabriel Gulacsy ejusd Hottus Jurator MP